

Finans Norges innspill til Finanskomiteens behandling av Statsbudsjettet for 2026

Tydeligere prioritering av verdiskapende satsinger

Selv om regjeringen holder seg godt innenfor handlingsregelen, legges det igjen opp til betydelig økning i norsk økonomis oljeavhengighet. Finans Norge mener handlingsrommet må brukes til en tydelig prioritering av tiltak og investeringer som vil bidra til økt omstilling og samfunnsøkonomiske gevinster. Næringslivets konkurransekraft må styrkes for å kunne øke verdiskaping og velferdsutviklingen. Som det pekes på i nasjonalbudsjettet for 2026, vil utgiftsveksten overstige inntektsveksten allerede rundt 2030. I et slikt perspektiv er det avgjørende å prioritere tiltak som bidrar til økt konkurransekraft og effektivitetsgevinster i offentlig sektor.

Vi pekte i forkant av budsjettframleggelsen på følgende fire områder:

- Kampen mot økonomisk kriminalitet og antisvindelarbeid
- Oppfølging av digitaliseringsstrategien med konkrete tiltak og midler
- Tilstrekkelig med ressurser til EU/EØS-arbeid
- Ytterligere satsing på klimaforebygging og -tilpasning

Viktige skatteendringer for fond

Norske skatteregler for verdipapirfond har vært ugunstige sammenlignet med reglene i EU-land som Sverige. Konsekvensen av de norske rammebetingelsene har vært at flere fondsforvaltere flyttet eller vurderte å flytte fondene sine til Sverige. Det er positivt at regjeringen følger opp høringen og innspill fra næringen og foreslår å endre skattereglene i statsbudsjettet. Det er viktig for både fondsnæringen og dens kunder at rammebetingelsene er så like som mulig det utenlandske aktører opererer med. Finans Norge anmoder Stortinget om å støtte de foreslåtte endringene av skattereglene for at vi skal kunne opprettholde og videreutvikle en konkurransedyktig fondsnæring i Norge.

Norsk økonomi og næringsliv trenger omstillingskraft, kapital og kompetanse. Finansnæringen spiller en helt avgjørende rolle som bidragsyter inn mot andre næringer, deres vekstkraft, tilgang på kreditt og sikring av risiko. Utflytting av nisjebanker og fond illustrerer konsekvensene når rammebetingelsene i Norge skiller seg fra de som gjelder i andre EU-land, og da ikke minst i våre naboland. Det var derfor viktig at Stortinget i sin behandling av Finansmarkedsmeldingen i år anmodet regjeringen om å komme tilbake i Finansmarkedsmeldingen for 2026 med en *«helhetlig gjennomgang av rammevilkårene for finansnæringen i Norge og skissere eventuelle behov for å justere disse. Regjeringen skal innhente innspill fra og ha dialog med relevante aktører i næringa om hvilke områder det er hensiktsmessig å prioritere i en slik gjennomgang.»*

Vi oppfordrer finanskomiteen til å fortsette å understreke at målet med finansmarkedspolitikken bør være å videreutvikle en konkurransedyktig, solid og sterk finansnæring i Norge og at finansnæringen skal ha konkurransedyktige vilkår sammenlignet med andre europeiske finansvirksomheter.

Behov for økte ressurser til EU/EØS-arbeid

Det er helt avgjørende for norske bedrifter å kunne være en integrert del av det indre markedet. For at norske bedrifter skal kunne konkurrere på like vilkår, må vi ha likt regelverk. Etterslepet på innlemming av relevant regelverk i EØS-avtalen og implementering i norsk regelverk er fremdeles stort. Kapasiteten i departementene er for liten til å ta unna dette arbeidet.

Som Eldring-utvalget slo fast, er mulighetene for å påvirke utviklingen av EU-regelverk størst i tidlig fase av politikk- og regelverksutviklingen i EU. Et aktivt engasjement på arenaene som er tilgjengelige for norsk forvaltning krever tidlig prioritering og løpende posisjonering. EUs stadig større fokus på sektorovergripende initiativ krever samtidig en større grad av effektiv interdepartemental samhandling.

Som vi påpekte i finanskomiteens budsjettthøring i fjor, ser vi med bekymring på Finansdepartementets manglende ressurser til å håndtere implementering av EØS-regelverk og samtidig benytte det påvirkningsrommet som finnes. Vi registrerer at det i årets statsbudsjett er lagt opp til en betydelig økning av Finanstilsynets budsjett (11,7%). Finans Norge mener at denne økningen heller burde ha vært brukt på å styrke ressursene i Finansdepartementet og andre relevante departement for å få tilstrekkelig ressurser til å kunne være en aktiv og relevant aktør for utforming av EU-initiativ med stor betydning for norsk næringsliv og økonomi, og for å kunne få bukt med det problematiske etterslepet som skaper konkurranseulempe for norske virksomheter.

Rom for å prioritere kamp mot økonomisk kriminalitet og antisvindelarbeid – offentlig privat samarbeid helt avgjørende

Bedrageri, dataangrep, hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet er et voksende samfunnsproblem.

Det er positivt at regjeringen har igangsatt flere av tiltakene omtalt i Meld. St. 15 (2023-2024) Felles verdier-Felles ansvar, herunder styrket bevilgningene til politiet og styrket Økokrim. I årets statsbudsjett foreslås politiets budsjett økt med 4,3%. Dette skal også dekke prioriterte områder som ungdomskriminalitet og beredskap. Det er viktig at det settes av tilstrekkelig ressurser til å bekjempe økonomisk kriminalitet.

Offentlig privat samarbeid er helt avgjørende i dette arbeidet. Finans Norge vil trekke frem digitaliseringsprosjektet Finansoppdrag, som Økokrim selv kaller en digital revolusjon. Dette er en løsning utviklet i DSOP-samarbeidet (Digital Samhandling Offentlig Privat) mellom politiet, bankene og flere andre offentlige og private aktører for at politiet skal kunne følge pengespor gjennom kontoinformasjoner i straffesaker.

Finans Norge vil også trekke frem samarbeidet mellom ulike departementer, Finanstilsynet og Datatilsynet for å klargjøre og forbedre lovhjemlene nødvendig for at finansnæringen skal kunne dele data som er nødvendig for å kunne bidra inn i kriminalitetsbekjempelsen. Vi forventer at det vil være tilstrekkelige ressurser til hurtige lov- og forskriftsendringer.

Stimulere til økt privat sparing

Det er positivt at regjeringen i budsjettforslaget følger opp pensjonsforliket og foreslår å heve det maksimale sparebeløpet i skattefavoredert individuell pensjonssparing til 25 000 kr. Skattefavoredert pensjonssparing var en viktig del av pensjonsforliket i 2005 og 2007 og innført som et supplement til folketrygden og tjenstepensjonsordningene. I 2022 mer enn halverte daværende regjering de maksimale sparebeløpene. Sparing til egen pensjon vil bli viktigere og viktigere ettersom befolkningen eldes og statsfinansene blir strammere. Finans Norge mener derfor at sparebeløpene i IPS bør økes ytterligere. Finans Norge mener samtidig at halveringen av skattefradraget for BSU-sparing som ble

innført i 2022 bør reverseres og at ordningen bør styrkes for å motivere flere unge til å spare til egen bolig.

Vi vil også i denne forbindelse vise til initiativene i EU knyttet til utvikling av en spare- og investeringsunion, der EU-kommisjonen i høst la frem en anbefaling (Recommendation) rettet mot medlemslandene for å etablere eller forbedre eksisterende spare- og investeringskontoer. Også her bør Norge følge utviklingen i andre deler av det indre markedet og legge til rette for økte investering i egenkapitalinstrument fra husholdningenes side. Fordelaktig beskatning av slike investeringer vil styrke kapitaltilgangen og befolkningens interesse for og eierskap til det private næringslivet.

Klimforebygging og -tilpasning

Forebyggende arbeid mot klima- og naturskader har fått en moderat økning i statlige midler, særlig gjennom NVE for flom- og skredsikring. Bevilgningene ligger fortsatt langt under nivået Gjerdrumutvalget anbefalte i NOU 2022:3. Utvalget foreslo å øke sikringstiltak for eksisterende bebyggelse til 1,5 milliarder kroner årlig.

Dette er tiltak med store samfunnsøkonomiske gevinster. I en rapport fra Menon, utarbeidet på oppdrag fra NGI og Finans Norge i 2024, anslås det at de mest effektive tiltakene kan gi en gevinst på opp til 6 kroner per investerte krone. Samtidig brukes det hvert år store summer i statsbudsjettet på å reparere etter inntrufne skader.